

Kohaliku omavalitsuse roll olmejäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu süsteemis – kes peaks olmejäätmete käitlussüsteemi korraldama?

Kristjan Mark

Tallinna Jäätme keskuse juhataja

Tallinn

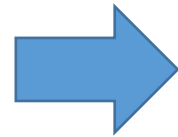
30. märts 2021 | veebiseminar

Võimalikud jäätmete kogumissüsteemid

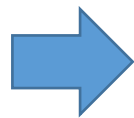
- jäätmeveo korraldamine sisetehinguna
- omavalitsuskeskne jäätmeveomudel
- eraettevõtete keskne jäätmeveomudel
- vabaturu mudel

Omavalitsuskeskne jäätmeveosüsteem

Linn on asutanud keskse
asutuse jäätmeveo
korraldamiseks

Hanked viiakse
läbi kahes osas

Jäätmete veoteenuse
osutaja

Jäätmete käitluskoht

Omavalitsuskeskse jäätmeveomudeli kehtetuks tunnistamise põhjus – 455 SE

Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise tingisid järgmised põhjused:

Jäätmeseaduse § 66 lg 1¹ kehtetuks tunnistamine – vajadus kaotada olukord, kus kohaliku omavalitsuse üksus muutub jäätmevaldaja (s.o. kodaniku või lõpptarbija) kaitsjast tema ärakasutajaks.

Riik ei usalda
omavalitsusi?

Omavalitsuskeskne jäätmeveomudeli eelised

- võimalus pakkuda ühtset jäätmeveoteenust kogu linna territooriumil – olemas on üks keskne klienditeeninduskeskus ning elanikul ei ole vaja pärast iga hanke läbiviimist uue vedajaga lepingut sõlmida, puuduvad hinna ja klienditeeninduse kvaliteedi erisused piirkonniti;
- jäätmekäitlusega seotud teabe olemasolu ja pidev nõustamine;
- võimalus ristsubsideerida jäätmeveo teenuse hinda jäätmeliikide kaupa, nt kehtestada segaolmejäätmete konteineri tühjendamiseks kõrgem tasu ja liigiti kogutud jäätmetele madalam tasu või tühjendada taaskasutatavate jäätmete konteinereid tasuta;
- võimalus paremini teostada järelevalvet – linnal on ajakohane ja vahetu teave jäätmeveo toimimisest ning jäätmeveoga liitunutest, iga jäätmekoorma teekond on teada;
- võimalus paremini täita jäätmealaseid strateegilisi eesmärke;
- linnal on võimalus pakkuda lisateenuseid, mis on otseselt aidanud parandada jäätmekäitlusteenust ning seeläbi suurendanud ka inimeste valmisolekut jäätmeid liigiti koguda;

Omavalitsuskeskne jäätmeveomudeli eelised

- võimalus osutada veoteenust ka väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel, kellel puudub jäätmevaldajatega arveldamise võimekus;
- rahastamine – ilma keskse KOV rahakogumise võimaluseta, pole võimalik jäätmekäitlust arendada ja keerukamaid lahendusi rakendada (sh ristsubsideerimine ja erinevate korraldatud jäätmeveost väljajäävate tegevuste rahastamine nt teavitamine, nõustamine, jäätmejaamade ülalpidamine arendustegevused jne);
- pakendijäätmete kogumissüsteemi arendamine – kui liikuda edasi pakendijäätmete kohtkogumise/korraldatud jäätmeveo raames korraldamisele, siis tekib küsimus, et mis mehhanismiga kaetakse pakendijäätmete kogumise kulud. Ilma KOV-keskse mudeli pole võimalik pakendijäätmete kogumiskulusid keskselt TKO-de vahel jagada. Kui tänases süsteemis jätta see korraldatud jäätmeveo läbiviija /hanke võitja) õlule, siis hakkavad elanikud sisuliselt ise pakendijäätmete kogumise kulusid maksma (see on vastuolus tootjavastutuse põhimõttega).

Aitäh!

Kristjan Mark
Tallinna Jäätmekeskus
Kristjan.mark@prugi.ee